



До уваги Управління у справах біженців ГУ ДМС України у м. Києві

*неофіційний переклад*

**ПОЗИЦІЯ УВКБ ЩОДО ПОВЕРНЕНЬ У ПІВНІЧНЕ КІВУ, ПІВДЕННЕ КІВУ  
ТА ПРИЛЕГЛІ ТЕРИТОРІЇ У ДЕМОКРАТИЧНІЙ РЕПУБЛІЦІ КОНГО, ЩО  
ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ТРИВАЮЧОГО КОНФЛІКТУ ТА НАСИЛЛЯ У  
РЕГІОНІ – ОНОВЛЕННЯ ПЕРШЕ**

1. З моменту публікації Позиції УВКБ ООН щодо повернення в Ківу і прилеглі райони в листопаді 2012 року, ряд нових подій стались з постраждалими цивільними в цих районах Демократичної Республіки Конго (ДРК). У той час як деякі з цих подій є позитивними, наприклад, ураження М23 і неочікуваних повернень ВПО в їх домівки в Рутшуру та Ньябаронго, інші події продовжують приводити до серйозних проблем, в тому числі нових етапів нерозв'язних насильств в провінціях Ківу та прилеглих регіонах, що, як і раніше викликають подальше внутрішнє і зовнішнє переміщення.

2. В лютому 2013 року ДРК і 10 інших країн в регіоні підписали Рамкову угоду з миру, безпеки та співробітництва, багатосторонні домовленості для просування безпеки і стабільності в ДРК, який також був підписаний Генеральним Секретарем ООН і Головами Африканського Союзу, Міжнародною конференцією по Регіону Великих озер, і Співтовариством розвитку Південної Африки. Рамковою угодою передбачено створення спеціалізованої бригади для втручання, що було санкціонованою Радою Безпеки ООН в березні 2013 року, щоб посилити Миротворчу Операцію ООН в ДРК і нейтралізувати та роззброїти конголезькі повстанські групи, а також іноземні збройні угруповання в ДРК. Також у березні 2013 року Мері Робінсон була призначена Спеціальним Посланцем ООН у районі Великих озер в Африці, щоб підтримати втілення Рамкової угоди з миру, безпеки і співробітництва; в липні 2014 року Генеральний секретар ООН призначив Саїд Джинніт у якості її заступника. Хоча був досягнутий прогрес у поступовому відновленні безпеки у частинах східної ДРК, зокрема, у вигляді ураження М23 в листопаді 2013 року і триваючої капітуляції і роззброєння інших озброєних груп, в тому числі Демократичних сил за звільнення Руанди (ДСЗР), такі досягнення є крихкими, а серйозні проблеми залишаються. Спеціальний представник Генерального секретаря в ДРК, пан Мартін Коблер, зазначив, що поліпшення ситуації в галузі безпеки «не є незворотними».

*Огляд.*

3. Незважаючи на військову поразку М23 у листопаді 2013 року і підписання мирної угоди між урядом ДРК і М23 в грудні того ж року, ситуація в Північному і Південному Ківу залишається нестабільною. В регіоні, зокрема,



До уваги Управління у справах біженців ГУ ДМС України у м. Києві

*неофіційний переклад*

стали свідками відродження низки збройних угруповань, які, як повідомляється, розширили чисельність своїх бійців, в тому числі шляхом вербування дітей. Повідомляється, що для деяких озброєних груп, близько 50 відсотків всіх новобранців є діти. Зокрема, жінки і діти продовжують стикатись з серйозними порушеннями прав людини.

#### *Досягнення в конфліктах.*

4. Було виявлено, що збройний конфлікт став причиною більш ніж 90 відсотків переміщень в провінціях Ківу. Хоча і повідомлялось, що військові операції проти М23 призвели до перемоги над групою, наступні звіти зазначають, що М23 групуються на сході ДРК. Чисельні інші озброєні групи також, як і раніше, представляють собою серйозну загрозу для цивільних у провінціях Ківу, Катанга, Орієнтале і Маніема. Дійсно, станом на початок 2014 налічувалося повідомленнями 54 збройні угруповання, що діють в східній частині ДРК. Як повідомляється, ці повстанські угруповання продовжують тероризувати регіон, піддаючи багатьох мирних жителів під ризиком безперервного насилля. Були також повідомлення про жорстокі зіткнення між цими збройними угрупованнями та силами ДРК, результатом чого стали подальші переміщення мирного населення. Сутички між збройними силами ДРК і Руанди в червні 2014 також призвело до додаткових переміщень.

#### *Розвиток щодо прав людини*

5. Декілька озброєних груп, як повідомляється, є відповідальні за широко поширені і серйозні порушення прав людини, в тому числі масових зґвалтуваннях, вбивствах, викраденнях, вимаганні, грабежах, підпалах будинків і примусового вербування дітей і дорослих. Також повідомляється, що вони брали участь у захопленні земель, надр та інших природних ресурсів, що зумовлює широкого розповсюджені позбавлення.

Особливу занепокоєність викликає триваюче розповсюджене використання зґвалтувань та інших форм сексуального насильства щодо цивільних осіб, жінок, а також чоловіків, не тільки членів збройних груп, але і співробітників сил безпеки. Повідомляється, що жінки і дівчата продовжують жити у страху і небезпеці, не в змозі безпечно займатись основною діяльністю, як збір дров або навіть використання вбиралень, оскільки вони постійно отримували погрози сексуального насилля.



До уваги Управління у справах біженців ГУ ДМС України у м. Києві

*неофіційний переклад*

*Гуманітарна ситуація*

6. Гуманітарна ситуація в східній частині ДРК продовжує бути причиною для серйозного занепокоєння. У той час, як триваючий конфлікт і продовження відсутності безпеки заважають людям вироблення продуктів харчування, як повідомляється, міжнародна продовольча допомога зменшується. Економічні та життєві умови більшості людей, як і раніше, залишаються нестабільними. Є повідомлення, що жінки вдаються до сексу, щоб мати доступ до їжі та інших товарів першої необхідності. Повідомляється, що низький рівень державних витрат на соціально - економічні сектори, такі як освіта, охорона здоров'я, санітарія, інфраструктура та сільське господарство, погіршує ситуацію. Ківу та інші райони, що постраждали від конфлікту, потерпають від нестачі економічної інфраструктури.

Багато шкіл залишаються в аварійному стані через пошкодження внаслідок конфліктів; в той час, як деякі школи в регіоні, які були знов відкриті, борються за через ушкодження від конфліктів і розграбування шкільних властивостей. Деякі озброєні групи, як повідомляється, не несуть ніякої відповідальності за напади на медичні центри.

*Внутрішній об'єм, зовнішній обсяг і повернення.*

7. Як повідомляється, станом на липень 2014 року загальна число переміщених осіб (ВПО) через конфлікт в ДРК, щонайменше, 2,6 млн, включаючи до одного мільйона людей нещодавно переміщених у 2013 році. Більшість ВПО зосереджені в Південному та Північному Ківу та в провінції Катанга; станом на травень 2014 року було 908,597 ВПО в Північному Ківу, 554,981 ВПО в провінції Південне Ківу і 543,540 в провінції Катанга. Також є більше 432,000 конголезьких біженців в сусідніх країнах, з найвищою концентрацією в Уганді у 171,126 біженців; потім Руанді (72,060), Танзанія (64,167), Бурунді (46,552) та Республіки Конго (22,845). Конголезькі громадяни також продовжують шукати міжнародний захист в промислово розвинених державах.

8. Моніторинг в місцях, куди повертаються, показує, що ВПО та біженці не очікувано повертаються в деякі райони Рутшуру і Ньярагонго. Однак, конголезьких біженці та вимушені переселенці, які вирішили повернутися в свої будинки, виявили, що їхні будинки і землі, зайняті колишніми ополченцями або сім'ями різних етнічних груп. Інші перешкоди для



До уваги Управління у справах біженців ГУ ДМС України у м. Києві

*неофіційний переклад*

повернення у ситуації безпеки і прав людини в місцях походження, включають ризики, пов'язані залишеними боєприпасами, що не розірвались.

*Позиція УВКБ ООН по поверненню.*

9. Оскільки ситуація в провінціях Ківу і в прилеглих районах, зокрема Північному Катанга і частини Орієнтале та Маніема постраждалих від поширення конфлікту, УВКБ ООН закликає держави не вдаватись до примусового повернення в ДРК вихідців з цих районів, поки ситуація з безпекою і правами людини не буде значно покращена.

***УВКБ ООН вважає, що цілком імовірно, що люди, що рятуються від конфлікту в провінціях Ківу, і аналогічно від постраждалих районів, потребують міжнародного захисту біженців відповідно до статті 1 (2) з Конвенції ОАЄ 1969. Крім того, багато людей, що рятуються з ДРК, ймовірніше за всього, відповідають критеріям Конвенції 1951 року про статус біженця.*** Залежно від конкретного випадку, можливість винятку, повинні бути розглянуті. Рекомендація щодо примусового повернення служить як мінімальний стандарт і потребує залишатися на місці до тих пір, поки ситуація з безпекою і правами людини в постраждалих районах не покращиться достатньо, щоб дозволити безпечне і гідне повернення тих, кого визнано такими, що не потребують міжнародного захисту. Крім того, УВКБ ООН не вважає доцільним для держав повертати вихідців з постраждалих районів в інші частини ДРК, хіба що вони мають сильні і тісні зв'язки в цьому місці. Усі запропоновані повернення повинні бути ретельно аналізовані, беручи до уваги індивідуальні обставини справи.

УВКБ ООН,  
Вересень, 2014 р.

Переклад здійснив

Перекладач Мелкумян Т.Р.

Дата 15 вересня 2014 року

Підпис